

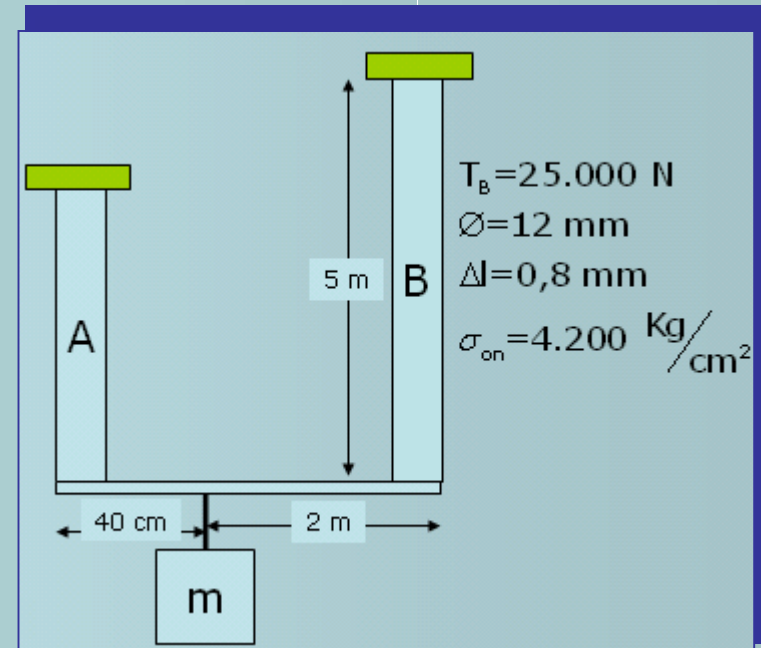
1. Ariketa

Bloke bat ("m" masakoa) "A" eta "B" kableen (ezaugarri berdinak dutenak) bitartez helduta dago.

"B" kablearen ezaugarriak bertan daude: 25.000 N-eko tentsiopean dago kablea; bere diametroa 12 mm-koa da; jasaten duen luzamendua 0,8 mm-koa da eta esfortzu unitario ongarria 4200 kg/cm² -koa da.

Kalkulatu:

- "B" kablearen esfortzu unitarioa**
- "B" kablearen segurtasun-koefizientea**
- Kableen elastikotasun-modulua eta materialaren dagokion Hooke-ren legea (ekuazioa idatzi)**
- "m" masaren balioa**
- "A" kablearen materiala berdina izanik, $k=2$ segurtasun-koefizientearekin lana egiteko, kablearen diametroa kalkulatu.**

a) "B" kablearen esfortzu unitarioa

Esfortzu unitarioaren ekuazioa erabiliko dugu, kablearen sekzioa kalkulatu ondoren:

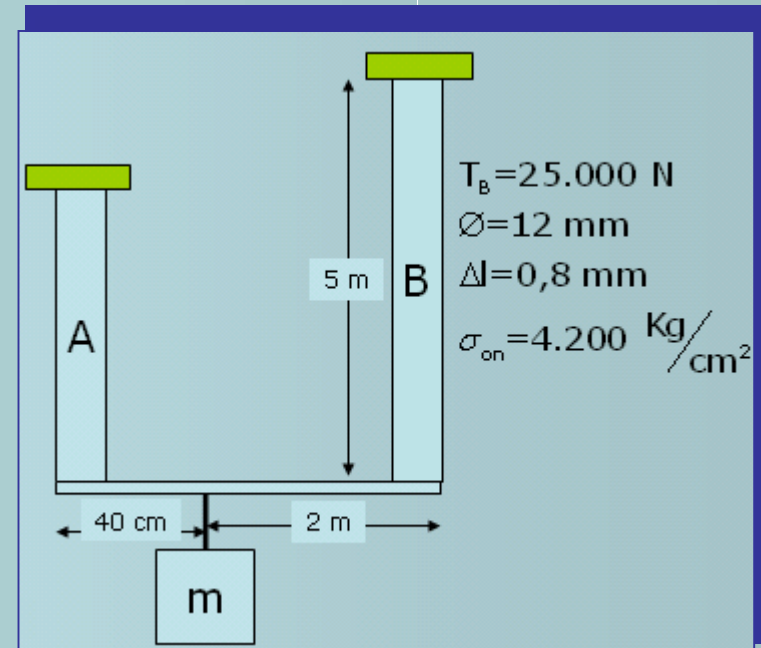
$$S_B = \pi R^2 = \pi \frac{D^2}{4} = \frac{\pi (1,2 \text{ cm})^2}{4} = 1,13 \text{ cm}^2$$

$$\sigma_{\text{lan}} B = \frac{T_B}{S_B} = \frac{25.000 \text{ N}}{1,13 \text{ cm}^2} = 22.124 \frac{\text{N}}{\text{cm}^2} \frac{1 \text{ kg}}{9,8 \text{ N}} = 2258 \frac{\text{kg}}{\text{cm}^2}$$

b) "B" kablearen segurtasun-koefizientea

Bi esfortzuen arteko (onargarria eta lanekoa) erlazioa kalkulatu dugu:

$$k = \frac{\sigma_{\text{on}}}{\sigma_{\text{lan}}} = \frac{4200 \text{ kg/cm}^2}{2258 \text{ kg/cm}^2} = 1,86$$

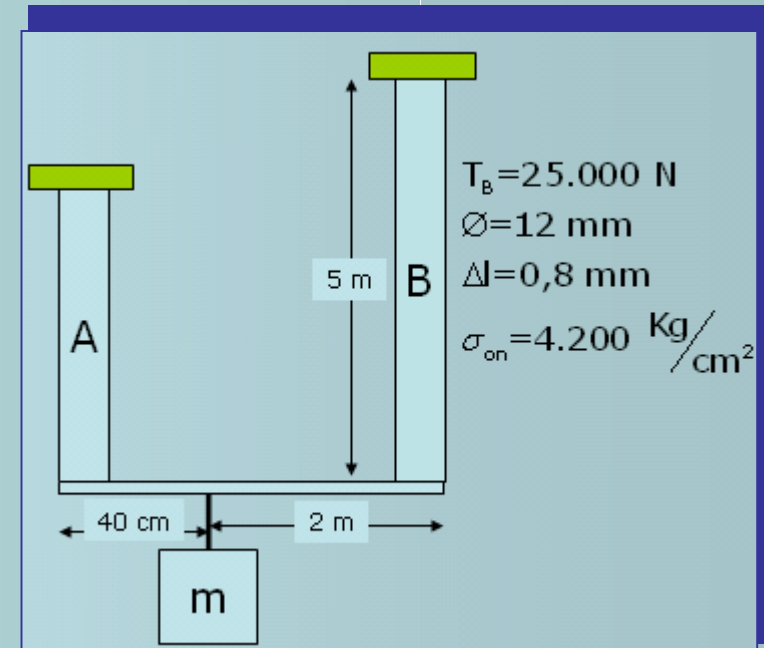
c) Kableen elastikotasun-modulua eta materialaren dagokion Hooke-ren legea (ekuazioa idatzi)

Luzamendu unitarioa kalkulatu dugu lehenengoz, ondoren elastikotasun (Young) modulua kalkulatzeko:

$$\varepsilon = \frac{\Delta l}{l_0} = \frac{0,8 \text{ mm}}{5000 \text{ mm}} = 1,6 \cdot 10^{-4}$$

$$E = \frac{\sigma}{\varepsilon} = \frac{22.124 \text{ N/cm}^2}{1,6 \cdot 10^{-4}} = 1,38 \cdot 10^8 \frac{\text{N}}{\text{cm}^2}$$

$$\sigma = E \cdot \varepsilon \rightarrow \boxed{\sigma = 1,38 \cdot 10^8 \frac{\text{N}}{\text{cm}^2} \cdot \varepsilon}$$

d) "m" masaren balioa

Estatikaren ekuazio nagusiak aplikatuz:

$$\left\{ \begin{aligned} \sum F_T = 0 &\rightarrow T_A + T_B - P = 0 \\ \sum M = 0 &\rightarrow T_A \cdot d_A - T_B \cdot d_B = 0 \end{aligned} \right.$$

$$\left\{ \begin{aligned} T_A + 25.000 \text{ N} - P &= 0 \\ T_A \cdot 0,4 \text{ m} - 25.000 \text{ N} \cdot 2 \text{ m} &= 0 \end{aligned} \right.$$

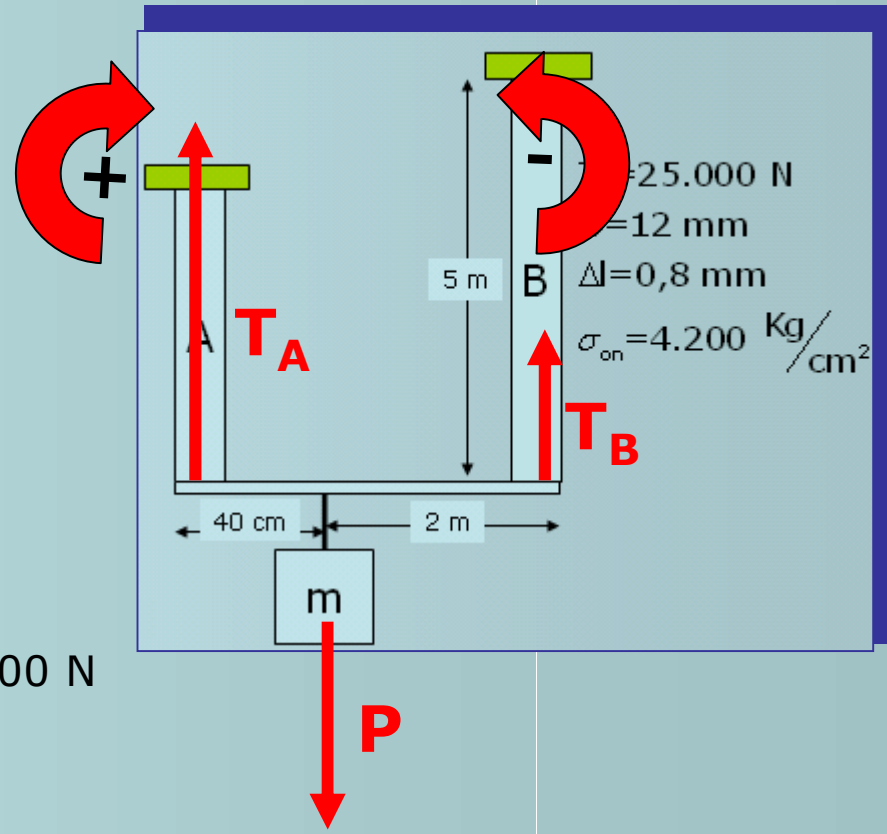
$$T_A + 25.000 \text{ N} - P = 0$$

$$T_A \cdot 0,4 \text{ m} - 25.000 \text{ N} \cdot 2 \text{ m} = 0$$

$$T_A = \frac{25.000 \text{ N} \cdot 2 \text{ m}}{0,4 \text{ m}} = 125.000 \text{ N}$$

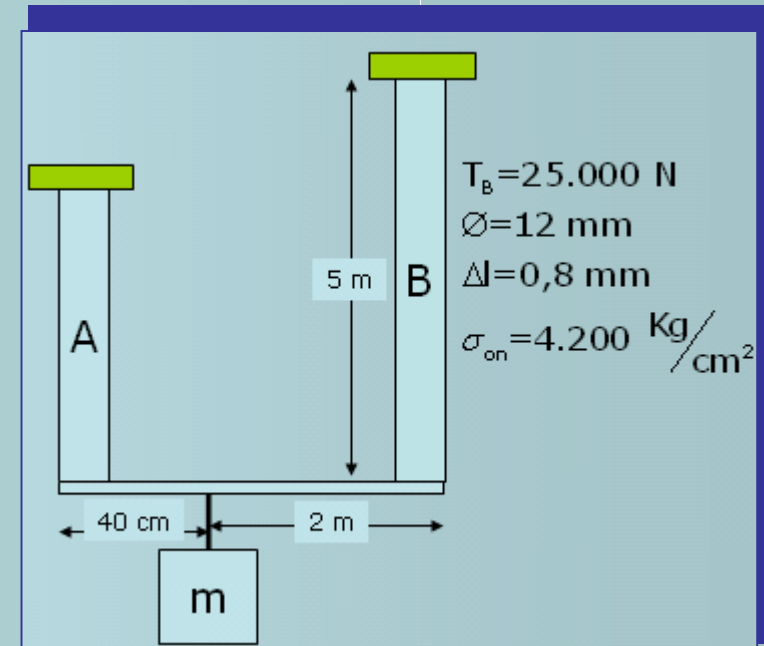
$$P = T_A + T_B = 125.000 \text{ N} + 25.000 \text{ N} = 150.000 \text{ N}$$

$$m = \frac{P}{g} = \frac{150.000 \text{ N}}{9,8 \text{ m/s}^2} = 15.306 \text{ kg}$$

e) "A" kablearen materiala berdina izanik, $k=2$ segurtasun-koefizientearekin lana egiteko, kablearen diametroa kalkulatu.

Materiala berdina denez, esfortzu unitario onargarria berdina izango da; tentsioa jakinik, diametroa kalkulatuko dugu.

$$k = \frac{\sigma_{on}}{\sigma_{lana}} \rightarrow 2 = \frac{4200 \text{ kg/cm}^2}{\sigma_{lana}} \rightarrow \sigma_{lana} = \frac{4200 \text{ kg/cm}^2}{2} = 2100 \frac{\text{kg}}{\text{cm}^2}$$

$$\sigma = \frac{F}{S} \rightarrow 2100 \frac{\text{kg}}{\text{cm}^2} \frac{9,8 \text{ N}}{1 \text{ kg}} = 20580 \frac{\text{N}}{\text{cm}^2} = \frac{125.000 \text{ N}}{S}$$

$$S = \frac{125.000 \text{ N}}{20580 \frac{\text{N}}{\text{cm}^2}} = 6,07 \text{ cm}^2 = \pi R^2 \rightarrow R = \sqrt{\frac{6,07 \text{ cm}^2}{\pi}} = 1,39 \text{ cm}$$

$$D = 2R = 2,78 \text{ cm} = 27,8 \text{ mm}$$

2. Ariketa

Azaldu labur (1-2 paragrafo kontzeptu bakoitzarentzat) ondoko kontzeptuak:

- a) babes katodikoa**
- b) zementazioa**
- c) suberaketa (zer den eta zertarako)**
- d) altzairu erregogorra**
- e) zirrikitu disoluzio solidoak (zer den eta zein kasutan ematen den)**
- f) tenplaketa**

a) babes katodikoa

Korrosioaren aurkako tratamendua da. Babestu nahi den metala katodoan kokatzen da, elektroirik ez galtzeko eta oxidaziorik / korrosiorik ez jasatzeko.

Hori lortzeko, bi era daude: kanpoko korrante zuzena eta beste metal baten sakrifizioa anodoan.

b) zementazioa

Metalei ematen zaien prozesu termokimiko bat da, propietate mekanikoak hobetzeko.

Altzairuari azalean karbono kantitatea gehitzen zaio, bere gogortasuna handitzeko.

c) suberaketa (zer den eta zertarako)

Materialei ematen zaien tratamendu termikoa da. Materiala berotu egiten da, bere fusio-puntura iritsi gabe eta pixkanaka hozten da.

Honela, material egonkorragoa sortzen da, barne-tentsioak eliminatu egiten direlako.

d) altzairu erregogorra

Altzairuaren aleazio bat da. Altzairu honek kromo eta nikel portzentai altuak dituzte (eta beste metal ere izan dezakete: titanio, manganesio, molibdeno, wolframio).

Herdoilgaitzak dira tenperatura altuetan.

e) zirrikitu disoluzio solidoak (zer den eta zein kasutan ematen den)

Disoluzio solido bat da, non aleatzailearen atomoak oinarriaren kristalaren zirrikituetan kokatuko den. Horrelako disoluzio solidoa emateko bete behar den baldintza nagusia, aleatzailearen tamaina metal nagusiarena baino askoz txikiagoa izatea da.

f) tenplaketa

Materialei ematen zaien tratamendu termikoa da. Altzairua tenperatura alturaino igotzen da pixkanaka eta azkar hozten da. Prozesu honekin, metalaren azala asko gogortzen da.